

Sicilija 2008

12.7.08: Z željo, da smo čimprej na Siciliji, po zgodnjem jutranjem startu proti jugu, sledi večerno vkrcavanje na trajekt v Civitavecchia in nočna vožnja proti Palermu.

Tirenska obala - mafijski Palermo in siciljanska arhitektura

Po malo »na trdo« prespani noči, se z dvourno zamudo izkrcamo v **Palermu**. Kljub negativni oznaki se odločimo za ogled mesta: skozi mestna vrata, mimo katedrale, po Via V. Emanuele do Piazza Pretoria s fontano. Vsepovsod je mestna gneča, v kateri imajo prednost skuterji, vtis pokvarijo smetnjaki s kupi naloženih smeti. Nadaljujemo proti Capo Zafferano, kjer pa od ogleda feničanskega Solunta ni nič, »tip« nam zapre vrata pred nosom: če je *domenica* in *giorni festivi* zapira prej.

Po SS 113 skozi Termini Imerese pridemo v **Cefalu**, zanimivo mestece z osrednjim trgom, kjer kraljuje Duomo iz 12. stoletja in z živahnim starim srednjeveškim delom mesta, kjer nas je najbolj navdušila *lavatoio* - pralnica iz 16. stoletja, zgrajena ob izvirku sladke vode. Krasna osvežitev, ko pomočiš noge v ledeno-mrzlo vodo.

Malo naprej pred krajem Finale prespimo v kampu (6€ na osebo in 10€ za kamper). Od tirenskega morja smo morda pričakovali kaj več, dejansko pa se vzdolž obale prepletata cesta in železnica, ki kvarita dostop do plaž. Naslednje jutro se odločimo, da startamo proti zahodu: današnji cilj je **Monreale**. Nikar s kamperjem v center, ulice so ozke in gneča velika, priporočljivejši je parking pred vstopom v mesto. Naše težave s parkiranjem rešimo z malo »francosko« rešitvijo - za parkiranje izberemo prostor ob lokalnem postajališču avtobusov. Poleg katedrale je vhod v Benediktinski samostan iz 12. stoletja, s slikovito arkado z dvojnimi okrašenimi stebri.

Zahodna Sicilia - pestra in razgibana

Na zahodni obali se za kratek čas ustavimo v zalivu Castellammare, nato pa nadaljujemo pot do **Riserva naturale dello Zingaro**, nacionalnega parka s kar nekaj lepimi prodnatimi zalivi in kristalno čisto vodo, mediteransko floro in divjo obalo vzdolž katere gnezdiyo številne ptice. Park ima dva vhoda: **Scopello** in San Vito lo Capo (družinska vstopnina 10€). Škoda, da ne uspemo prehoditi vsega, bi za to potrebovali cel dan. Po ogledu in kohanju v parku prespimo kar na parkirišču pred vhodom, poleg treh italijanskih kamperjev. Vzpon na **Erice** se ne splača izpustiti, kraj je na vzpetini na 750m nad morjem in krasnim razgledom na Trapani in saline (v bližini Trapanija so soline s svojevrstnimi mlini na veter). Po ogledu obzidja, ostankov srednjeveškega gradu in cerkve nadaljujemo proti Marsali (SS 187 - SS115). Je videt, da je v tem predelu velika suša in vse ožgano od sonca, le vinogradi so zeleni. Da je tu vinorodno področje pričajo tudi številne enoteke v samem mestu.

Mediteransko morje - grška odisejada in mivkaste plaže

Kljub vsem planom pridemo v **Selinunte** ravno okoli poldneva, pri 36°C. Kar pa nas ne odvrne od ogleda ostankov akropole in templja iz 7.st.p.n.št. nekdanjih Selinunte - ene najuspešnejših kolonij tedanje *Magna Graeciae*. Vstopnina je 6€ za odrasle, medtem, ko imajo otroci tu in tudi drugod po Siciliji zastoj ogleda arheoloških parkov in podobnih znamenitosti (velja za državljane EU, a na žalost niso vedno prepričani, če je Slovenija v EU). Na razgretih kamnih je vročina vse večja, pokrivala pa zelo zaželjena.

Popoldne se vsi »zmatrani« ustavimo v Eraclea Minoa village, v lepo urejenem kampu, pod visokimi belimi stenami, s prijetno senco borovcev, ogromno mivkasto plaži in toplim morjem. Zvečer po uspešno izvedeni »ročtiljadi« (seveda v moški domeni), sledi tarok turnir. Tako ali tako pa smo prisiljeni poslušati pri Italijanih očitno še vedno priljubljene karaoke z bližnjega »diskača«, kjer se trudijo nadebudni pevci vseh starosti. Zaradi velike vročine (že dopoldne je poskočila temperatura proti 38°C) se raje odločimo za prijetno senco v kampu in kopanje, ogled **Agrigenta** pa prestavimo na pozno popoldne. Parkiramo pred Valle dei Templi (3 ure parkiranja za kamper je 3€, vstopnina odrasli 8€ na osebo) in si ogledamo 3 od 5 dorskih templjev iz 5. st. p.n.št.: Tempio di Ercole, Tempio di Guinone in Tempio della Concordia, kateri je tudi najbolj ohranjen, fascinanten, verjetno se zaradi tega sem hodijo slikat mladoporočenci. Če so v predhodnih potopisih navajali možnost ogleda arheološkega parka s kolesom, na žalost sporočam, da sedaj niti pod »rubrika razno« ne dovolijo vstopa s kolesi.

Po ogledu nadaljujemo do kraja San Leone in prenočimo v campingu Nettuno, tik ob morju (6€ na osebo in 8€ za kamper). Pri relaksaciji v prijetni senčki nas zmoti dogajanje v stilu Discovery Channel. 1.kader: Mali kuščar v boju za preživetje uspešno zbeži pred kačo (upam, da ni nihče opazil mojega vreščечеega poskakovanja po stolih in na mizo). 2.kader: S čim se hranijo kuščarji? Košček jabolka le previdno okušava, ko pa dobi košček mortadele ga požrešno pogoltne in odrzri.

Jugovzhod - umetnost in zgodovina, pa mivka, mivka in še več mivke

Krenemo v notranjost proti **Piazza Armerina**, na ogled Rimske vile Casale iz 4.st., s krasnimi talnimi mozaiki. Nastala je v času vladanja Diokleciana, bila zasuta z zemeljskim plazom in šele v 50-letih odkrita, zaradi vode in vlage je še vedno v sanaciji (vstopnina 3€ na osebo). Nadaljujemo proti **Caltagirone**, na ogled znamenitih stopnic Scalinata di Santa Marie del Monte. Se »pofotkamo« in pokukamo v številne trgovinice s keramiko, za podvig proti vrhu (142 stopnic) pa se odloči le naš tatek, ostali gremo raje na *gelato* v bližnji barček.

Nato pa skozi baročno Ragusa na jug proti morju, od mondene Marine di Ragusa proti Punta Secca (SS124 - SS514). Kampov je na izbiro (od 18 do 50€ na noč za *famiglio*). Ko imaš najstnike in najstnice na »krovu«, postane prenočevanje v kampih nuja, sicer si prisiljen poslušati proteste glede pomanjkanja tople vode za tuširanje, spraznjenih baterij na mobijih, muzike in MP3, pa ostale moderne šare. Ostanemo ob obali in se po enem tednu vožnje odločimo za dan počitka in kopanja: kraj **Pozzallo**, lušten PZA Giardino di Epicuro, za 13€ na noč (voda, tuš na plaži, priključek elektrike za doplačilo, brez WC). Ima krasno mivkasto plažo, čisto in toplo morje, pa jutranjo dostavo svežega kruha in peciva v »kamiončinih«. Tu na jugu vedno piha, zato je primeren kraj za surfanje in kajtanje. Zvečer gremo na sprehod po obali in idilično nočno kopanje ob polni luni.

Skozi kmetijski del s številnimi pokritimi rastlinjaki za zelenjavo (v glavnem *pomidore*) nadaljujemo na skrajno JZ točko Sicilije, na rt Capo delle Correnti, kjer ostanemo v lepo urejenem kampu Captain. Ribiški podvig na Isolo delle Correnti, majhen otoček s svetilnikom, ne prinese uspeha - ni ribiške sreče, s kolesi pa se podamo na izlet do rta Capo Passero. Naslednje jutro že zgodaj krenemo na pot, mimo krajev Noto in Avola (SS 115) v osvajanje Arhimedove **Siracuse**. Najprej si ogledamo arheološki park Neapolis (8€ odrasli, otroci brezplačen vstop) z grškim teatrom, svojevrstno akustično votlino imenovano Dionizijev uho in Amfiteater, ki velja za tretjega največjega v Italiji, za rimskim Kolosejem in veronskim Amfiteatrom.

V bližini parka se nahaja L'Angolo del Papiro, kjer nam prijazen lastnik razkaže svojo posest papirusa in razloži postopek izdelave. Za spomin izberemo papirus z erotičnim motivom na vazi - *Satiro suonatore*. Baje so originali vaz s podobnimi motivi prava redkost (upodobljeni simboli plodnosti so bili nekoč narobe razlagani in so jih arheologi v strahu pred prekletstvom uničevali), na ogled so v bogatem arheološkem muzeju Paolo Orsi. Kljub vročini vztrajamo in si ogledamo še **Ortigio** - staro srednjeveško jedro mesta na otočku, z baročno katedralo na Piazza del Duomo, v kateri so uporabili dorske stebre iz 5.st. p. n. št., in kar nekaj lepih fontan, med katerimi je zanimiva Fontana Aretusa, ki je dejansko izvirek sladke vode. Kar po naključju zavijemo v eno izmed bogato založenih enotek, na pokušino siciljanskih vin. Ob mojem laičnem vprašanju ali je *marshala* vino ali liker, se možakar razgovori in nam pokaže debele bukve s sortami, ki uspevajo na Siciliji, pove katere sorte so v *marshali*, kot tudi kako poteka nekajletno zorenje vina v lesenih sodih. Vino je rumeno-rjave barve, arome, ki spominja na naše barike in s kar precej % alkohola.

Zvečer uspešno izvedemo družinsko srečanje, v kampu pred Catanio. Simpatična, a »žlobudrava« hči lastnice kampa nam »zrihta« dva sosednja »placa«. Splošen vtis - lahko rečemo, da so domačini zelo prijazni in gostoljubni: karkoli vprašaš, ti bodo radi pomagali, še posebej se razgovorijo, če slišijo, da obvladaš italijansko. Kamp je prijeten, ima lepo urejeno plažo, v bližini je katansko letališče, tako da spremljamo zanimive pristanke letal z morja. In seveda spet sledi roštiljada. Glede na bližino Etne nam uspe krasen nočni posnetek z vulkanom v ozadju. Še vedno nam ni jasno, kako so se katanci privadili in živijo z vsakodneвно bližino nevarnosti.

Ionska obala - vulkan in *cucina siciliana*

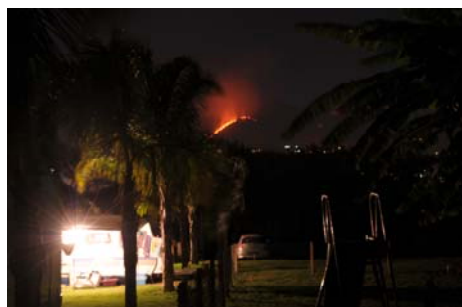
Skupaj startamo na ogled **Catanie**. Kamperje pustimo na *parcheggiu* pred železniško postajo in se peš odpravimo proti Piazza Duomo, si ogledamo katedralo in ironičen obelisk s slončkom, Castello Ursino, pa teatro M. Bellini. Če so pri nas v Sloveniji v mestih potepuške mačke, smo na Siciliji presenečeni nad zelo veliko potepuški psi, ki jih srečujemo po vseh večjih krajih.

Zavijemo na živahno tržnico: vzdolž ozkih uličk postavljene stojnice ponujajo vse od sadja, sirov, do mesa in tu si me moji malo privoščijo: »Ma ti tukaj ne poznajo Haccp-a!«; pa zanimivo *pescherio* (ribjo tržnico), kjer dejansko doživiš pravi siciljanski utrip in barantanje na tržnici. Glede na za ribiče pozno enajsto uro naredimo ugoden nakup rib in kalamarov.

Popoldne raziskujemo Riviero dei Ciclopi (SS 114), ustavimo se v sicer precej vetrovnem kampu Mocambo, v bližini kraja Riposo, in končno po nekaj dneh spet uživamo na prodnati plaži, zvečer pa je ribja *festa*. Večerni posnetki Etne so še bolj fascinantni, v pričakovanju naslednjega dneva, ki je rezerviran za **Etno**. Zbudimo se v sončno jutro.

Skozi Zafferana Etnae se povzpemo do Rifugia Sapienza na 1881m. Že pogled skozi okno pušča močan vtis o veliki moči narave, vse višje - vse več črnine. Plačilu parkinga (5€ za kamper) se ne da izogniti, saj karabinjeri kontrolirajo parkirišče non-stop. (Pa tudi sicer je videt veliko karabinerjev, očitno je Berlusconi dobro poskrbel, da bodo turisti varni.) Na tej višini je kar sveže, sredi poletja okoli 15°C. Odločimo se za ogled dveh bližnjih nekdanjih kraterjev. Za spomin si nabereimo raznobarnih kamenčkov. Da bi se podali kaj bliže, tja proti aktivnim kraterjem pa večina ne zbere poguma, zato so pogumni posamezniki malo prikrajšani.

Sredi vse te črmine uspe le redko rastje, na nekaj šopih resja presenetljivo zagledano veliko pikapolonic. Med številnimi spominki v trgovincah ob parkirišču ženski del ekipe izbere zanimive zapestnice in verižice iz lave. Popoldne se spustimo do Zafferana Etnae, nato pa nameravamo skozi vasice Linguaglossa in Francavilla di Sicilia proti soteski **Gola dell' Alcantara**, katero je oblikovala lava. Sredi labirinta uličk in vasic našim garminom »zašteka«, ko se znajdemo v eni res ozki varianti, nas reši le ročna signalizacija.

Na parkirišču pred vhodom srečamo še eno slovensko *famiglio* s hišo na kolesih. Sledi izmenjava izkušenj, junaški potop v ledeno mrzlo vodo, nekaj vzpodbudnih besed, nato pa nadaljujemo spet proti obali, skozi Giardini Naxos do naslednjega cilja: campinga Marmaruca v Letojanni. Glede na prebrane potopise je kar malo razočaranje: sicer urejen kamp, vendar težaven dostop, lega pod avtocesto, do morja pa več kot 100m pod tremi podhodi, cena do sedaj najvišja: 7€ na osebo in 16€ za kamper. Ker pa je dobro izhodišče za naš naslednji cilj Taormina, se odločimo ostati. **Taormina** nas očara s svojo dinamiko, v grškem gledališču se pripravljajo na sobotno predstavo Hamleta (škoda, danes je šele četrtek), vrvež na ozkih ulicah vzdolž katerih so številne raznovrstne trgovinice, polne radovednih turistov. Vse slaščice iz *pasticerie* zginejo v nekaj minutah, le kdo se lahko ubrani pred *cannoli z ricotto* in piškotkom polnjenimi s pistacijami ali mandarinami? Za spomin si izberemo še majčko z mafijskim motivom.

Na plaži v Letojanni je naše še zadnje druženje, ki pa ga skazijo številne meduze. S »ta gasilsko sliko« se poslovimo, eni proti domu, drugi pa na zahod, okoli Sicilije v smeri urinega kazalca. Še zadnje kopanje na Siciliji si privoščimo malo više na prodnati plaži v Nizza di Sicilia, kjer je morje spet čudovito, nato pa startamo proti Messini.

Prehod s trajektom na celino (34€) ne traja niti 20 minut, organizacija očitno deluje 100%. Sicilijo zapuščamo z zelo dobrimi vtisi - veliko vidnega, veliko zgodovine, dolge miškaste plaže, dobra hrana in gostoljubni ljudje. Prenočimo v kampu v Tropei pod visokimi stenami, zadnji načrtovan cilj na naši poti pa so **Pompeji** (vstopnina 11€ na osebo, otroci brezplačen vstop).

Veličastne izkopenine mesta iz davnega 79. leta pričajo o visoki stopnji civilizacije takratnih Pompejev. Ves blišč in slava mesta z več kot 8.000 prebivalci je v eni noči izginila pod nekaj metrskim pepelom in prahom z Vezuva. Nekdaj 500m od morja oddaljeno mesto, je sedaj 2km od obale. V nekaj besedah: odkopani ostanki vil, ulic, vodnjakov, templjev in ostanki okamenelih trupel nas impresionirajo.

Na osrednji *piazza* gremo še na *pizzo*, kjer nas na vsak način skušajo prepričati naj še ostanemo (Ob 20.uri se začneja spektakularen koncert, ki ga bodo na RAI 1 predvajali 15. avgusta.).

26.7.08: Po 15-dnevem potepanju po Siciliji se vračamo domov.

Ciao Sicilia!

